

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA.

Procediments de fiscalització dels comptes de Partits polítics

INTRODUCCIÓ

Els procediments que es descriuen seguidament responen als requeriments de la Llei 19/2014 Qualificadora de partits polítics i finançament electoral (LQPPFE), modificada per la Llei 4/2017, del 16 de març, qualificada de modificació de la Llei 19/2014, del 18 de setembre, qualificada de partits polítics i finançament electoral.

El marc normatiu de referència que ha de ser considerat és:

- Decret 4-3-2015 d'aprovació del Reglament del Registre de Partits Polítics. (RRPP)
- Acord del Tribunal de Comptes, de 23 de març de 2015, en relació als Criteris i Indicacions sobre la Comptabilitat dels Partits Polítics.
- Llei 19/2014, del 18 de setembre, qualificada de partits polítics i finançament electoral (el text refós de la qual va ser publicat per Decret Legislatiu del 27-9-2017, BOPA any 2017/núm. 63).

Adicionalment, als efectes de l'execució del treball ha de ser considerada la resta de normativa que regula l'activitat del Tribunal així com les normes i procediments d'aquest per a l'execució de les fiscalitzacions.

Atès que el treball s'ha d'emmarcar en les funcions de fiscalització del Tribunal, l'informe ha de respectar les Normes d'Auditoria del Sector Públic, pel que ha de seguir els criteris que es segueixen en la resta de treballs.

Això no obstant, cal tenir en compte que, addicional a l'informe que s'ha d'elaborar per a cada partit polític, la norma en requereix un que contingui informació i conclusions globals que ha de ser tramés al Consell General.

Els programes s'estructuren en:

- Procediments de caràcter global, els quals tenen per finalitat obtenir informació sobre el conjunt dels partits, obtenir evidència de l'univers de partits polítics a fiscalitzar i revisar el compliment de determinats aspectes formals que requereix la norma.
- Procediments generals, que tenen per finalitat revisar aspectes que afecten al conjunt de l'activitat del Partit, la seva organització, el seu control intern i que constitueixen un objectiu de revisió per si mateixos o,

a la vegada, són treballs previs que han de condicionar altres procediments de revisió.

- Procediments específics de la Llei, que tenen per finalitat principal el compliment de les limitacions normatives en relació al finançament i l'activitat econòmica i financera del Partit polític.
- Procediments d'auditoria financera, que correspon a les proves susceptibles de ser executades a qualsevol subjecte comptable per obtenir evidència de la situació patrimonial i financera; si bé incorporen les corresponents adaptacions a la naturalesa i activitat de l'entitat, el compliment normatiu quan és requerit, i l'adequada connexió amb altres proves que tenen a veure amb els procediments que hem anomenat específics.

ASPECTES METODOLÒGICS.

Importància relativa i materialitat.

Ates que es tracta d'una fiscalització sotmesa a les Normes d'Auditoria del Sector Públic, s'haurà de determinar i justificar el nivell de materialitat o importància relativa que emprarà en l'execució dels treballs de fiscalització i el corresponent informe.

Amb tot, atenent a la naturalesa de la norma i les limitacions que aquesta imposa, no s'aplicaran nivells la importància relativa, i per tant s'haurà de considerar qualsevol incidència observada independentment del seu import, en aquelles irregularitats o infraccions que suposin un incompliment de la LQPPFE susceptible de responsabilitats o de sanció en els termes que preveu l'article 37 a 39 de la LQPPFE, o susceptible de responsabilitats d'acord amb altres normes civils, administratives o penals.

Per a la resta d'operacions i transaccions, els nivells d'importància relativa serà la que utilitza habitualment el Tribunal en els seus treballs:

Situació	Import – Base	índex
Ajustos que afectin a resultats	Resultats de les activitats ordinàries	10%
Ajustos que afectin a partides de balanç	Total actiu circulat	5%

Reclassificacions que afectin a les partides del balanç i del compte de resultats	Total actiu	10%
---	-------------	-----

Als efectes de l'execució dels treballs, la materialitat no podrà ser superior al 30% de l'anterior.

Extensió de les mostres.

Quan el nombre de transaccions a revisar no es determini en el programa de treball, el nombre de transaccions i la forma de seleccionar serà escollit per l'auditor de forma motivada.

Habitualment, haurà d'efectuar una selecció prèvia d'aquelles operacions o transaccions que, d'acord amb el seu judici professional, entén que han de ser de necessària revisió i, per a la resta d'operacions, sempre que sigui possible, haurà d'emprar procediments de selecció aleatori.

En el supòsit d'observar-se errors o irregularitats en la revisió, les mostres hauran de ser necessàriament ampliades.

PROGRAMES DE TREBALL

PROCEDIMENTS DE TREBALL DE CAIRE GLOBAL

Objectiu

Obtenir evidència de que es disposa dels estats i comptes de la totalitat del partits polítics que s'han de sotmetre a la fiscalització del Tribunal.

Treball a efectuar

Obtenir del Registre de Partits Polítics certificació general en els termes que preveu l'article 28.2 a) del RRPP, o la informació en altra forma que s'acordi amb la Responsable del registre que tingui una eficàcia similar, que contingui:

- Relació de partits polítics inscrits el 31 de desembre de l'exercici.
- En el seu cas, relació de partits polítics que s'hagin dissolt durant l'exercici.
- Per a cadascun d'ells, constància i data de la legalització dels llibres d'inventari de béns i de comptabilitat.

Obtenir del Registre de partits polítics l'inventari dels partits que hi figuren inscrits i que hi ha figurat en el període que és objecte de fiscalització.

- Creuar la informació anterior amb els estats i comptes que s'han retut, classificant-los en els que han retut en temps, els que ho han fet fora del termini, indicant la data, i els que no ho han fet a la data d'acabament del treball de camp.
Aquesta informació es traslladarà a l'informe que emeti el Tribunal per a ser adreçat al Consell General.

Circularitzar anualment al Govern per a obtenir detall dels imports acreditats en concepte de subvenció electoral, en el seu cas, i de subvenció de representació; amb indicació, per a cadascun dels partits, dels imports acreditats, dels imports pagats i dels imports pendents.

Creuar les variables de càlcul amb la informació pública i avaluar-ne la seva raonabilitat.

Traslladar als papers de treball de cada Partit els resultats del treball global.	
---	--

PROCEDIMENTS DE TREBALL GENERAL	
<p>Objectiu</p> <p>Obtenir evidència del compliment, per part del Partit polític, dels requeriments de la LQPPFE referit al seu finançament i a l'organització financera, així com avaluar el seu control intern. S'obtenen, també, antecedents relatius a l'activitat del Partit que poden tenir incidència en els treballs de fiscalització.</p>	
<p>Treball a efectuar</p>	
<p>Obtenir els estatuts del Partit Polític i extractar dels mateixos la informació següent:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regulació del règim econòmic i patrimonial. - Òrgans del Partit i la seva composició. - De les proves de caire global, traslladar al papers de treball la verificació de que el Partit polític manté la seva inscripció en el Registre de partits polítics i que l'ha mantingut en el període que és objecte de fiscalització. - Entitats o fundacions vinculades. 	
<p>Verificar que l'administrador general del partit polític que ha operat durant l'exercici és el que s'ha comunicat al Tribunal de Comptes i, en el cas de modificació, que la comunicació s'ha fet oportunament.</p>	
<p><u>Control Intern</u></p> <p>Efectuar una descripció del sistema de control intern que tingui implantat el partit polític en l'àmbit de la seva gestió economicofinancera i patrimonial.</p> <p>Aquesta descripció caldrà fer-la diferenciant els procediments de comprovació i registre dels ingressos, de les despeses, dels cobraments i pagaments, del compliment de la legalitat en matèria de finançament i de les altres operacions que comportin l'adquisició de drets o obligacions de contingut econòmic.</p> <p>Anualment caldrà procedir a l'actualització del referit treball.</p>	

<p>Dels procediments anteriors:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Caldrà comprovar que s'ajusten als procediments descrits a la memòria, de conformitat al que preveu l'article 35.1 de la LQPPFE. En cas contrari, es deixarà constància en el paper de treball de les divergències observades i, si és el cas, dels potencials efectes d'aplicar un procediment diferent del descrit en la memòria. - Que els procediments seguits en l'obtenció del finançament s'ajusten al que preveu la LQPPFE. - Del procediment revisat, caldrà extreure'n les debilitats més rellevants de les quals se'n avaluaran els riscos potencials. En relació als referits riscos, s'hauran de preparar proves específiques les quals es traslladaran a l'àrea de revisió pertinent per a ser executades. - Se'n faran proves de compliment a partir d'una mostra representativa de les operacions. Quan de les proves de compliment se'n derivi que el procediment descrit no és el seguit, es reprendrà la prova a partir del procediment de control intern que l'auditor hagi observat, aplicant les dues proves d'auditoria anteriors. 	
<p>Obtenir les actes dels òrgans de direcció del Partit, efectuar un buidat dels aspectes rellevants que tinguin o hagin de tenir impacte economicofinancer o patrimonial pel Partit.</p> <p>Traslladar a les àrees corresponents el resultat d'aquest buidat i, en el seu cas, ampliar o modificar els programes de treball a la vista del buidat anterior.</p>	
<p><u>Revisió analítica</u></p> <p>Caldrà dur a terme, en la fase de planificació, una revisió analítica amb la finalitat d'identificar riscos i transaccions inusuals.</p> <p>La revisió analítica haurà de consistir en:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comparació dels comptes de resultats: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Identificació de variacions no habituals que puguin posar de manifest aspectes que mereixin especial atenció. 	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Magnituds significatives que anunciïn transaccions rellevants que han de ser objecte de revisió. ▪ Identificar possibles manques d'uniformitat en determinats criteris comptables com: <ul style="list-style-type: none"> ○ Dotacions a l'amortització. ○ Dotacions a provisions. ○ Estimació de dubtós cobrament. ○ Periodificacions d'ingressos o despeses. <p>- Anàlisi del Balanç de Situació i comparació amb el d'exercicis anteriors:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Identificar problemes de solvència o de liquiditat del Partit. ▪ Identificant partides de moviments significatius i variacions inusuals o no justificades. ▪ Identificar partides significatives. 	
<p><u>Seguiment de l'informe de fiscalització de l'exercici anterior.</u></p> <p>Quan correspongui, caldrà fer un seguiment de les conclusions de l'informe de fiscalització del Tribunal de l'exercici immediat anterior, obtenir informació sobre les mesures adoptades en relació a les recomanacions que es van formular i obtenint evidències de que s'han esmenat adequadament.</p>	

PROCEDIMENTS ESPECÍFICS DE LA LQPPFE	
<u>FINANÇAMENT PRIVAT</u>	
Article 25 LQPPFE	
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> • Obtenir evidència que el Partit no comptabilitza quotes que no corresponen. • Que no es detecten adquisicions, obres o serveis o qualsevol altra despesa que generi el partit el cost de la qual l'hagi assumit, ni directament ni indirecta, terceres persones. 	
Treballs a efectuar.	
<u>Quotes generals i periòdiques.</u>	
<p>En el cas que el partit tingui establertes quotes generals i periòdiques als afiliats i/o simpatitzants:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comprovar que les quotes que s'apliquen, tant per import com per periodicitat, corresponen a les que s'han aprovat d'acord amb el procediment que prevegin els estatuts del partit polític. - Descriure el procediment de liquidació, cobrament i comptabilització de les quotes i avaluar-lo des de l'òptica del control intern. En el seu cas, formular els comentaris relatius a les debilitats observades i, si es considera necessari, preparar proves d'auditoria per a comprovar possibles impactes de les debilitats del control intern o dels riscos observats. - Fer una prova analítica que compari els nombre d'afiliats per les quotes aprovades, amb els imports liquidats i cobrats. - Avaluar el procediment de domiciliació bancària de les quotes i aportacions, fent especial esment als requeriments de l'article 25.3. <p>Proves de sobrevaloració.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comprovar que no s'han comptabilitzat quotes que no s'han liquidat o que, en base al principi de meritament no eren susceptibles de ser liquidades. - Fer una anàlisi i seguiment dels impagats. 	

Proves de finançament irregular. Es tracta de garantir que el partit no utilitza aquesta via per ingressar finançament que no li és permès.

- Obtenir el registre informàtic de afiliats i quotes el qual contingui les dades personals i bancàries i:
  - o Fer agrupacions per comptes bancaris per obtenir aquells comptes a través dels quals es satisfan més d'una quota d'afiliat o simpatitzant. En aquest cas, analitzar a través de la fitxa d'afiliat o d'altra informació disponible que el fet és raonable, per correspondre a comptes conjunts, i que no hi ha indicis de que es tracti de quotes duplicades, d'afiliats falsos, persones no afiliades o persones que no són susceptibles de ser afiliades d'acord amb l'article 3 de la LQPPFE.
  - o Repetir la prova anterior agrupant per altres camps, com per exemple, per adreça de l'afiliat.
  - o Fer agrupacions per noms i cognoms, a diferents nivells, per a verificar que no es produeixen liquidacions de quotes duplicades.
  - o Seleccionar una mostra de quotes efectuades mitjançant ingrés nominatiu i verificar que aquestes persones són persones afiliades o simpatitzants i que no es tracta de persones que no són susceptibles de ser afiliades d'acord amb l'article 3 de la LQPPFE, i que no han satisfet la quota a través de la domiciliació bancària.

- Obtenir, a partir del registre de correspondència o altra font, un detall de les persones que han causat baixa del Partit i comprovar que no han seguit pagant la quota.

Quotes especials.

- En el cas d'observar-se quotes especials, comprovar que els estatuts preveuen aquesta possibilitat, analitzar el procediment seguit per al seu establiment i que aquest s'ajusta al que preveu l'article 25.2 de la LQPPFE.

- Preparar un paper de treball en el qual s'indiqui les persones que han satisfet les quotes especials indicant:
  - Nom del aportant.
  - Càrrec que ocupa.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Forma de provisió del càrrec (electe, de carrera, interí, lliure designació, assessors o altres). ▪ Import aportat. ▪ Remuneració bruta i neta declarada. <ul style="list-style-type: none"> - Comprovar que es respecte el límit del 10% de salari net anual de cada persona. - A partir d'informació pública, dades de fiscalitzacions del Tribunal, efectuar proves de raonabilitat de les retribucions brutes i netes d'aquestes persones. En el cas d'observar-se diferències o de no poder obtenir la informació, requerir a l'administració o entitat del sector públic que correspongui que certifiqui les retribucions brutes i netes satisfetes a aquestes persones i efectuar les comprovacions. - Comprovar que aquestes quotes especials s'han satisfet en un compte bancari destinat específicament a aquesta finalitat i que l'ingrés s'ha efectuat mitjançant domiciliació bancària o ingrés nominatiu en els termes que es detalla per a les quotes d'afiliats. - Efectuar la prova inversa verificant que tots els ingressos del compte responen, exclusivament, a les quotes especials de l'article 25.2 de la LQPPFE. - Avaluar el pes relatiu d'aquests ingressos en relació al finançament del Partit, tant en termes globals com diferenciant per forma de provisió del càrrec, especialment diferenciant entre els grups formats pels càrrecs electes i personal de carrera, de la resta, la nominació o permanència en el lloc pot dependre de la voluntat de dirigents del Partit. A partir de la anàlisi, efectuar les observacions que es considerin pertinents. - Revisar les funcions del llocs de treball de les persones que satisfan quotes especials, referit inicialment als llocs interins, eventuais, càrrecs de confiança, lliure designació, assessors i similars, amb l'objectiu d'avaluar la possibilitat de que es tracti de llocs sense valor afegit la finalitat dels quals sigui generar retribucions per a membres o simpatitzants del Partit i finançament per a aquest. 	

Donacions

Obtenir la relació de donacions dineràries i verificar:

- Descriure i valorar el procediment que té implantat el Partit per obtenir evidència que els donants no són, ni directa ni indirectament, contractistes de l'administració.

Prova global:

- Que el sumatori de la relació coincideix amb les dades que es desprenen de la comptabilitat.
- Que coincideix, globalment, amb els ingressos que figuren en el compte bancari obert.
- Que els donants que figuren en la relació són tots persones físiques.
- Que la relació coincideix amb la que es va presentar al Tribunal i va ser publicada.
- Que la relació figura en la memòria dels comptes anuals, amb els requeriments que es marquen en els criteris comptables emesos pel Tribunal i que les dades són coincidents amb les que figuren al Partit i a la comptabilitat.
- Que el compte bancari no incorpora ingressos diferents dels de les donacions. En el seu cas, obtenir detall i analitzar la raonabilitat del mateix.
- Que en els ingressos dels comptes bancaris s'identifica en tot cas una persona física i la seva identificació fiscal.
- A partir de la relació de donacions, fer agrupacions de les mateixes per comptes bancaris per obtenir aquells comptes a través dels quals es satisfan més d'una donació. En aquest cas, analitzar que el fet és raonable.
- Repetir la prova anterior agrupant per altres camps, com per exemple, per adreça de l'afiliat.

Prova individual. Sobre una mostra representativa de donacions,

- Comprovar que:
  - o Es tracta d'una persona física,
  - o Ha efectuat la seva donació a través del compte bancari habilitat,

- Ha facilitat les dades que requereix el punt 7 de l'article 26.
- Que no consta que la donació sigui condicionada.
- Que figura a la relació facilitada al Tribunal.
- Que figura comptabilitzada adequadament.
- Que no hi ha cap indici que la persona sigui, directa o indirectament, contractista de l'administració.

La vinculació indirecta, en el cas de persones jurídiques quan es doni alguna de les dues circumstàncies següents:

- Que es doni vinculació amb l'entitat en base als criteris de vinculació de l'article 23.2 de la LQPPFE.
  - Que la vinculació derivi de la titularitat efectiva de la persona jurídica i/o el control efectiu de la mateixa, revisant propietaris, accionistes o partícips de referència i administradors.
- Comprovar que la donació o la suma de donacions d'una mateixa persona no són superiors a la quantitat màxima anual que fixa la Llei, establerta en 6.000 euros. Caldrà considerar, també, les possibles donacions en espècie que la persona hagi pogut efectuar.
- Quan s'hagin certificat i declarat donacions en espècie caldrà verificar:
- Que no es presta per persona jurídica.
  - Que s'identifica la persona física i els elements que requereix l'article 26.8 de la LQPPFE.
  - Que s'han enregistrat adequadament a la comptabilitat, sense compensacions entre els ingressos i les despeses.
  - Que l'import no supera el límit imposat per la norma de 6.000 euros.
  - Que figura a la declaració efectuada al Tribunal.
  - Que els serveis s'han valorat a preu de mercat. Per efectuar aquesta prova caldrà recórrer a informació externa, si és pública millor, o bé a informació de referència que pugui obtenir el Tribunal d'altres treballs i fiscalitzacions. (en aquest segon cas, la font de la informació no és susceptible de ser feta pública).

Finançament en espècie – proves inverses
Serveis i béns lliurats sense contraprestació.

- Efectuar una revisió física de la seu de partit polític i, en el seu cas, de delegacions del mateix i seleccionar una mostra de diferents elements que integren els béns que té a la seva disposició. Comprovar amb la corresponent factura que aquests béns han estat adquirits pel partit, que consta el seu pagament amb càrrec als comptes bancaris del partit i que figuren en la seva comptabilitat. Traslladar a l'àrea d'immobilitzat els resultats de les proves que complementen les d'aquella àrea.

- Comprovar que el local o locals en els quals s'ubica el partit són de la seva propietat o que els té arrendats.
En el primer cas, efectuar les mateixes proves que en el cas anterior, complementada amb l'evidència de l'existència de la corresponent escriptura i complementada també amb l'evidència del pagament dels corresponents tributs que graven el local.

En el segon cas, l'arrendament, comprovar l'existència del corresponent contracte i que aquest és satisfet amb càrrec als comptes bancaris del partit i es registra comptablement de forma adequada.

- Recopilar al llarg de l'any evidències d'actes, campanyes, esdeveniments, anuncis, ... promoguts pel Partit. En el moment de revisar-ne els comptes, obtenir els suports documentals (contractes, factures i pagaments) que evidenciïn que els esdeveniments anteriors han estat satisfets pel Partit, que estan comptabilitzades, i que les despeses satisfetes són raonables atenent la naturalesa de les mateixes.

Finançament en espècie – proves inverses.

Adquisició de béns i serveis a preus de mercat.

S'haurà de revisar que el partit paga pels serveis que percep i que els preus que satisfà són a preus de mercat.

Aquesta prova s'haurà de dur a terme pels serveis quantitativa i/o qualitativament rellevants que el Partit rep. Per exemple, a títol enunciatiu i no limitatiu ho són: l'arrendament d'immobles i d'altres béns mobles, serveis financers, serveis legals i comptables, serveis de manteniment, neteja de locals, subministraments, material de propaganda electoral, serveis de publicitat i comunicació, empreses de treball temporal, ...

La verificació de preus de mercat s'efectuarà quan l'auditor consideri de forma raonada i en base a la seva experiència que els preus pagats pel bé, servei o activitat poden diferir sensiblement del que s'obtidria habitualment en el mercat.

La prova s'haurà de fer en tot cas si el proveïdor del bé o servei és una persona vinculada directa o indirectament al partit.

Als efectes d'aquest programa de treball, es considera directament vinculat al partit els afiliats i els donants.

En el cas de persones físiques, el vincle indirecte s'haurà d'observar sobre la base de la possible existència de vincles familiars.

En el cas de persones jurídiques quan es doni alguna de les dues circumstàncies següents:

- Que es doni vinculació amb l'entitat en base als criteris de vinculació de l'article 23.2 de la LQPPFE.
- Que la vinculació derivi de la titularitat efectiva de la persona jurídica i/o el control efectiu de la mateixa, revisant propietaris, accionistes o partícips de referència i administradors.

FINANÇAMENT PÚBLIC

Objectius

Obtenir evidència que el Partit ha percebut el finançament públic que li atorga la LQPPFE i que l'ha ingressat i registrat adequadament.

Que se li ha donat la destinació que preveu la Llei.

Treballs a executar.

- A partir de la informació que s'obté de les proves globals, creuar els resultats amb la informació comptable, analitzant les diferències.
- Revisar la destinació que se li dona al referit finançament.

En aquest sentit, tenint en compte que la norma requereix que es destinin a despeses de funcionament, es validarà analíticament que aquestes despeses són superiors al finançament públic.

- Validar l'import percebut via conciliació amb Govern i segons els imports previstos en l'article 32.3 de la LQPPFE.
- Comprovar que el Partit Polític dona tractament anual a la subvenció rebuda i la seva correcta imputació al compte de resultats.

En relació a la destinació del finançament electoral, s'estarà al procediment específic que es determini.

PROCEDIMENTS GENERALS

Revisió de l'auditoria de comptes

Objectius

- Quan, en ús del que disposa l'article 35.2 de la LQPPFE el Partit que hagi encomanat una auditoria dels seus comptes anuals i l'informe s'adjunti als comptes retuts, es revisarà el treball anterior i, en el cas de ser satisfactori, es podran ometre les proves dels apartats posteriors (Immobilitzat, deutors, tresoreria, endeutament, despeses de funcionament, despeses de personal, ...) que s'hagin pogut validar a través del treball de l'auditor extern.

A partir de la revisió dels expedients de treball dels auditors:

Elaborar una fitxa on es detalli:

- Nom de la firma auditora.
  - Nom del soci signant de l'informe d'auditoria.
  - Ubicació de la firma auditora.
  - Data del control.
  - Any dels comptes anuals.
  - Nom de l'equip d'auditoria que ha dut a terme el treball, amb indicació de la categoria.
- Verificar que l'estructura i contingut de l'informe d'auditoria s'ajusta als requeriments de les NTA.
  - Avaluar la raonabilitat de l'opinió d'auditoria atenent a les limitacions a l'abast, les salvetats i les incerteses expressades a l'informe d'auditoria.
  - Verificar si els auditors i els integrants de l'equip d'auditoria, s'han assegurat de tenir independència respecte l'ens fiscalitzat que els hi permeti actuar amb integritat i objectivitat i si s'han observat fets susceptibles de comprometre aquesta independència (ser afiliat al Partit, tenir càrrecs, efectuar donacions, ...).
  - Revisar els honoraris facturats, analitzant si són raonables, i comprovar que s'han satisfet.
  - Avaluar si dels papers de treball analitzats se'n desprèn una adequada planificació de l'auditoria.
  - Indicar la materialitat emprada pels auditors i avaluar-ne la seva raonabilitat.
  - Verificar si hi ha un pressupost d'hores en l'arxiu.

- Verificar si hi figura la carta d'encàrrec indicant les obligacions actuals, en l'arxiu.

Revisió i supervisió

- Comprovar que hi ha evidència adequada de que els papers de treball han estat revisats mitjançant les firmes del gerent del treball i del soci que firma.
- Preparar un resum dels punts que s'han discutit i avaluat en el transcurs del treball d'auditoria.

Evidència d'auditoria

- Control intern:
  - o Comprovar que hi ha constància en l'expedient de que s'ha avaluat el control intern i que s'han fet les corresponents proves de compliment.
  - o Preparar un resum de les debilitats de control intern detectades.
  - o Fer un extracte de la carta o informe de recomanacions.
- Per cadascuna de les àrees de revisió, preparar un resum de les proves i procediments d'auditoria efectuats i del resultat dels mateixos, avaluant la seva raonabilitat.

Entre d'altres, cal comprovar que s'han dut a terme les següents proves i procediments d'auditoria:

- o Quan les partides siguin significatives, l'inventari, comprovació d'inventari o procediments similars que hagin permès obtenir evidència de l'existència física dels béns de l'immobilitzat.
- o Proves relatives a criteris comptables i estimats, així com de la seva aplicació uniforme respecte d'exercicis anteriors.
- o Proves relatives a tall d'operacions, de despeses, ingressos i d'entrades i sortides de béns, abans i després de la data de tancament.
- o Anàlisi de la cobertura d'assegurances dels béns, drets, riscos ...
- o Circularització de bancs i entitats financeres, deutors, creditors, assessors legals i d'altres, juntament amb l'anàlisi de les respostes i en el seu cas, proves alternatives.
- o Revisió d'actes, acords, escriptures i altres documents legals.

<ul style="list-style-type: none"> ○ S'han analitzat adequadament els riscos i contingències passives. ○ Proves d'anàlisi de fets posteriors. ○ Carta de manifestacions de la direcció. Quan aquesta carta contingui manifestacions addicionals a les que són considerades habituals, caldrà fer-ne una anàlisi específica. <ul style="list-style-type: none"> - Caldrà verificar, especialment, que els papers de treball contenen evidència suficient de les conclusions de l'informe d'auditoria. - Igualment, caldrà avaluar aquelles observacions que no s'han considerat a l'hora de formular l'opinió. - Basat en l'evidència dels papers de treball, caldrà indicar possibles desacords amb l'opinió emesa.	
--	--

REVISIÓ GENERAL DELS COMPTES ANUALS	
<p>Objectiu</p> <p>Que els comptes anuals retuts contenen la informació que requereixen les normes dictades pel Tribunal.</p> <p>Que els imports i altres dades són correctes i deriven de la comptabilitat i altres registres del Partit.</p>	
Treball a executar	
<p>Revisar els Comptes anuals retuts pel Partit i comprovar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Que contenen la informació mínima que exigeix la LQPPFE. - Que respecta l'estructura i contingut que requereixen les normes dictades pel Tribunal. - Que les dades, descripcions, imports, són correctes i deriven de la comptabilitat o d'altres registres vàlids del Partit. Aquesta prova s'ha de dur a terme, especialment, quan no s'ha validat en les àrees específiques. - Revisar el contingut i la regularitat i la raonabilitat de la Memòria. En el cas que la informació sigui preceptiva, comprovar que és informació suficient i adequada. En cas de no ser preceptiva, que el que s'hi expressi no pugui generar confusió, errors o altres que distorsionin altra informació. 	

IMMOBILITZAT

Objectius.

Verificar la realitat i integritat dels béns que componen l'immobilitzat del Partit polític, que estan degudament registrats, que són propietat del Partit o, en el seu cas, en té el dret d'ús.

Que són béns propis de l'activitat del Partit.

Que no es disposa d'immobilitzats no registrats, especialment si vulneren les limitacions d'aportacions en espècie.

Treball a efectuar

- Preparar la cèdula sumària de l'àrea, recollint el saldo inicial, el sumatori de les altes, el sumatori de les baixes i el saldo final de l'exercici per cadascun dels comptes o grups que comprèn, efectuant les conciliacions amb l'exercici anterior i la memòria de l'exercici.
- Descriure els mecanismes de custòdia dels actius i avaluar si es consideren suficients.
- Obtenir l'inventari de béns (art. 34.4 de la LQPPFE) i comprovar que s'ajusta als requeriments de la Llei i de les normes comptables del Tribunal. Conciliar els seus saldos amb els de la comptabilitat, analitzant raonadament les diferències.
- Comprovar que no existeixen passius no registrats, corresponents a compres d'immobilitzat o despeses relacionades amb aquest. Per això cal revisar els documents comptabilitzats amb posterioritat al tancament, com factures, documents bancaris, etc.
- Preparar un quadre amb indicació dels actius assegurats (element, valor comptable, pòlissa d'assegurança...) i detallar, en el seu cas, els actius significatius que no es troben coberts amb assegurança. Per la seva banda, a partir de la informació dels contractes d'assegurances, verificar que no s'estiguin satisfent primes per actius que no figuren en l'immobilitzat del Partit.
- Seleccionar una mostra de béns o drets de cadascun dels subgrups de l'actiu, la qual haurà d'incloure necessàriament les altes de l'exercici, i comprovar:
  - Que el bé o el dret existeix.
  - Que, quan correspongui, està en ús i/o és susceptible de ser utilitzat.
  - Que es considera necessari per a l'activitat del Partit.
  - Que és titularitat del Partit.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Per les altes de l'exercici comprovar, que la compra estava autoritzada per l'òrgan competent, atenent els estatuts. ▪ Que està comptabilitzada en el compte comptable que li correspon. ▪ Que el bé o dret s'ha recepcionat i està en poder del Partit. ▪ Que l'operació està suportada per factures i aquestes són correctes (titularitat, dades de l'emissor i del receptor, càlculs, etc). <ul style="list-style-type: none"> - Efectuar la prova inversa d'acord amb el detallat en l'apartat de finançament. - Preparar un detall de les baixes de l'exercici, indicant-ne el motiu de la baixa, la seva raonabilitat i l'adequat reflex comptable. - Verificar que els criteris d'amortització es corresponen amb allò establert al PGC i que s'ha mantingut uniformitat amb l'exercici anterior. - Creuar la variació entre la dotació acumulada inicial i final de l'exercici amb el saldo dels comptes 680, 681 i 682, dotacions per amortitzacions. Conciliar les possibles diferències amb les baixes d'immobilitzat produïdes durant l'exercici. - Seleccionar una mostra d'elements de l'immobilitzat i verificar per què el criteri d'amortització emprat és l'adequat, que la vida útil estimada del bé és raonable, que els càlculs fets són correctes, i que l'amortització acumulada del bé no supera en cap cas el cost d'adquisició.	
--	--

DEUTORS

Objectius

- Obtenir satisfacció que els saldos deutors són pendents de cobrament a curt termini del Partit.
- Que deriven d'operacions lícites.
- Que són cobrables.
- Que s'han registrat adequadament tots els pendents de cobrament.

Procediment a executar

- Elaborar la cèdula sumària de l'àrea recollint el saldo inicial, el saldo fiscalitzat i la variació de l'exercici per cadascun dels comptes o subcomptes que comprèn; creuant els imports amb els comptes retuts, els que figuren a la memòria i els de l'exercici anterior.
- Revisar els conceptes i la raonabilitat pels quals figuren enregistrats els pendents de cobrament.
- Analitzar el posterior cobrament dels mateixos.
- Verificar els criteris emprats per efectuar les dotacions per insolvències de deutors, comprovar-ne els càlculs i la seva comptabilització, així com la uniformitat de tractament respecte de l'exercici anterior.
- Circularització: La informació continguda en la circularització efectuada en les proves globals, pel que fa als pendents de cobrament, es creuarà amb els possibles saldos deutors de Govern.

TRESORERIA I COMPTES FINANCERS

Objectius:

Que el Partit disposa dels llibres de tresoreria que requereix la Llei.

Determinar que els saldos de caixa i bancs i de comptes financers que es mostren en el balanç representen mitjans de pagament realment existents en poder del Partit.

Que el Partit és realment titular de l'efectiu en caixa i dels comptes bancaris i altres actius financers.

Que no existeixen altres disponibilitats líquides o saldos de comptes bancaris que no hagin estat reflectits en els estats financers.

Que els imports de caixa i bancs es presenten adequadament classificats en els estats financers, indicant-se clarament qualsevol restricció a la seva disponibilitat que pogués existir.

Que la valoració dels fons de tresoreria ha estat efectuada d'acord amb les normes i principis de comptabilitat, aplicats amb criteris uniformes respecte exercicis anteriors.

Treball a executar

Llibres de tresoreria

- Comprovar que el Partit elabora i presenta els Llibres de Tresoreria de conformitat amb la Llei i les normes dictades pel Tribunal.

Aspectes generals

- Elaborar la cèdula sumària de l'àrea recollint el saldo anterior, el saldo fiscalitzat i la variació de l'exercici per cadascun dels comptes o subcomptes que comprèn.
- Comprovar que els saldos de l'exercici anterior de la cèdula sumària quadren amb els saldos finals dels estats financers de l'entitat d'aquell mateix exercici.
- Comprovar que els saldos de l'exercici anterior de la cèdula sumària quadren amb els del balanç d'obertura de l'exercici.

Bancs i comptes financers

- Identificar els comptes bancaris que tenen un ús restringit conforme el que preveu la Llei (Quotes, donacions, ...) i que es destinen específicament a aquesta finalitat.
- Preparar un detall de tots els comptes corrents, d'estalvi i de dipòsit que té l'entitat, incloent els que puguin haver estat cancel·lats durant l'exercici

- Trametre cartes de confirmació de saldos per a totes les entitats de crèdit amb les que ha treballat l'entitat durant l'exercici. A la carta de confirmació caldrà sol·licitar la relació de les persones autoritzades (tan les que figuraven al tancament de l'exercici, com aquelles que ho han estat en el mateix).
- En els casos de pagament per mitjans telemàtics, comprovar els mecanismes de control que disposa el Partit per garantir que les operacions s'efectuen per les persones autoritzades.
- Obtenir les conciliacions dels comptes bancaris a la data de la fiscalització i revisar-les, comprovant que continguin:
  - a) Saldo dels comptes segons els llibres.
  - b) Càrrecs i abonaments registrats pel banc però no per l'entitat.
  - c) Càrrecs i abonaments registrats per l'entitat però no pel banc.
  - d) Saldo segons els extractes bancaris.
- Fer el creuament entre els saldos de la conciliació, els de les respostes a la circularització i els del balanç.
- Assegurar-se que totes les partides conciliatòries estan clarament identificades.
- Verificar que les partides conciliatòries han estat posteriorment comptabilitzades tant en els extractes com a la comptabilitat.
- Revisar els cobraments i pagaments dels últims dies de l'exercici fiscalitzat i dels primers de l'exercici següent, per verificar el correcte tall d'operacions i comprovar que han estat correctament comptabilitzats.
- Comprovar si l'entitat manté saldos mínims en algun compte, i obtenir l'explicació.
- Si els comptes bancaris estan remunerats, reflectir el tipus de remuneració (tipus d'interès) i fer un càlcul global dels interessos meritats, en base al saldo mitjà mensual estimat, per creuar-lo amb els ingressos financers comptabilitzats.
- Revisar la correcta classificació dels comptes amb entitats bancàries.
- En el cas dels comptes financers, obtenir suports documentals de l'operació, així com revisar l'existència de restriccions.

Caixa en metàl·lic

- En el cas que el Partit disposi d'una caixa en metàl·lic obtenir el llibre de caixa i verificar:
  - o Que les entrades no provenen de cap de les fonts d'ingressos als quals la Llei exigeix l'ús de comptes bancaris.

- Que les operacions que s'han dut a terme a través d'aquest procediment són raonables.
  - Que el suport documental de les operacions és adequat i s'ajusta a les normes.
  - Que les operacions han quedat reflectides a la comptabilitat.
- Efectuar un arqueig per sorpresa i creuar la informació amb la que figura al llibre de caixa.

Targetes de crèdit

- Obtenir una relació de targetes de crèdit amb càrrec als comptes del Partit (tant les vigents al tancament de l'exercici, com aquelles que han operat en els comptes al llarg del mateix) i detallar nom i càrrec de la persona autoritzada i límit de les operacions.
- Revisar la relació de despeses i fer un extractat de la naturalesa de les mateixes analitzant la seva raonabilitat i si es tracta de despeses necessàries per al Partit.

PATRIMONI NET	
Objectius	
<p>Verificar la correcta composició i variacions de les diverses partides que componen el patrimoni net de l'entitat i els comptes relacionats.</p> <p>Verificar que la dotació del patrimoni, inicial i posterior, es respecten les limitacions de la LQPPFE</p>	
Treball a executar	
<ul style="list-style-type: none"> - Elaborar la cèdula sumària de l'àrea on es detallin, per compte comptable, el saldo inicial, les incorporacions, les baixes, les aplicacions de resultats i altres variacions de l'exercici. - Comprovar que els saldos inicials de la cèdula sumària coincideixen amb els saldos finals dels papers de treball i del balanç definitiu de l'exercici anterior i amb els del balanç d'obertura de l'exercici. - Analitzar la raonabilitat de les variacions de l'exercici. - Comprovar que s'ha reflectit adequadament l'acord de distribució de resultats adoptat en l'exercici immediat anterior. - En el cas d'augment diferent del resultat, comprovar que es respecten les limitacions de finançament que preveu la LQPPFE. - Si s'han produït reduccions de Patrimoni net, diferent de les possibles pèrdues, verificar la seva raonabilitat i que no representen una destinació inapropiada dels fons del Partit. - Verificar la correcció de la informació referent al patrimoni net que inclou els comptes anuals i en cas necessari, proposar les rectificacions oportunes. - Analitzar el procediment que tingui el Partit per a identificar possibles excedents susceptibles de ser destinats a finançament electoral. 	

ENDEUTAMENT

Objectius

Verificar que l'endeutament respecta les limitacions que imposa la norma.
Verificar que no porten incorporada cap donació o aportació.
Determinar si els comptes anuals reflecteixen tots els passius existents o contrets a la data de la fiscalització per aquests conceptes.
Verificar que aquests passius estan adequadament descrits i classificats.

Treball a executar

- Elaborar la cèdula sumària de l'àrea recollint els saldos inicial i fiscalitzat i la variació de l'exercici per cada compte o grup de comptes.
- Comprovar que els saldos de l'exercici anterior de la cèdula sumària coincideixen amb els saldos finals del balanç definitiu de l'exercici anterior.
- Preparar una relació de tots els préstecs vigents durant l'exercici, amb indicació de les següents dades:
  - a) Entitat prestadora.
  - b) Data de formalització.
  - c) Termini.
  - d) Tipus d'interès o referència amb indicació de data o dates de revisió.
  - e) Tipus aplicat/s durant l'exercici.
  - f) Despeses financeres satisfetes durant l'exercici.
  - g) Import de les amortitzacions realitzades durant l'exercici.
  - h) Import del principal pendent de pagament a la data dels comptes fiscalitzats i al tancament de l'exercici anterior.
  - i) Garanties.
  - j) En el seu cas, finalitat per la que fou formalitzada l'operació.
- Obtenir còpia dels contractes i altra documentació justificativa i comprovar el detall obtingut en el punt anterior amb aquesta documentació.
- Creuar la informació del punt anterior amb les dades del balanç i del compte de resultats.
- Analitzar que les operacions són satisfetes a preus i en condicions de mercat i, en el seu cas, possibles tractament

singulars en relació a demores, fraccionaments, carències, etc.

- Revisar les possibles garanties establertes als contractes i la seva adequada consideració als comptes anuals.
- Enviar carta de confirmació de saldo a les entitats bancàries amb les que es mantenen operacions d'endeutament.
- Preparar un quadre amb la conciliació dels saldos de l'àrea i les dades obtingudes dels suports documentals i amb les respostes de les entitats de crèdit a la circularització efectuada.
- Per als comptes per als que no es rebí finalment resposta, conciliar els saldos per procediments alternatius, per exemple, a partir dels rebuts pagats durant l'exercici pels préstecs.
- Verificar la correcta classificació dels deutes entre curt i llarg termini.
- Creuar la informació obtinguda sobre interessos abonats durant l'exercici amb els comptabilitzats.
- En base a la darrera liquidació practicada dels préstecs corresponents, revisar la raonabilitat de les periodificacions d'interessos a final d'exercici.
- Analitzar la destinació donada a l'endeutament i que és raonable atenent a la naturalesa i import de l'operació formalitzada. Verificar que es compleix amb la destinació prevista en els acords dels òrgans de govern i/o contracte, i que es pot garantir que no es destina a finalitats no permeses o que no corresponen a l'activitat del Partit.

CREDITORS

Objectius

Que els passius exigibles per creditors, corresponents a la data d'examen es troben degudament reflectits en els comptes anuals, amb l'adequada descripció o classificació.

Que les obligacions comptabilitzades són exigibles al Partit.

Que deriven d'operacions fetes pel mateix i en l'àmbit de la seva activitat.

Treball a executar

- Elaborar la cèdula sumària de l'àrea on es detallin, per compte comptable, les variacions de l'exercici.
- Comprovar que els saldos inicials de la cèdula sumària coincideixen amb els saldos finals dels papers de treball i del balanç definitiu de l'exercici anterior i amb els del balanç d'obertura de l'exercici.
- Preparar un detall dels saldos més rellevants de creditors al tancament de l'exercici.
- Si es tenen creditors que per saldos o volums anuals es puguin considerar rellevants, trametre cartes de circularització per la confirmació de saldos i moviments. En cas de no rebre les respostes, preparar una segona circularització i, si cal, una reclamació telefònica.
- Conciliar les respostes rebudes amb la comptabilitat.
- Per als creditors circularitzats dels que no s'obtingui resposta, compondre el saldo a la data de tancament, documentar-lo i verificar la seva correcció i el seu pagament durant l'exercici següent.
- Dels saldos pendents procedents d'exercicis anteriors, seleccionar els imports rellevants i aquells que no han tingut moviment durant l'exercici i, a més de la possible confirmació externa mitjançant la circularització, analitzar les causes que motiven el retard en el pagament i en el seu cas, si procedeix la que figuri en deute en el passiu.
- Revisar la relació nominal de creditors per detectar possibles tercers amb saldos deutors i en el seu cas, analitzar-ne l'origen.
- Seleccionar una mostra representativa de despeses imputades a l'exercici següent durant el mes de gener, per diferents conceptes, i verificar que es corresponen a despeses meritades dins d'aquest exercici i que, per tant, no eren susceptibles de ser comptabilitzades a l'exercici fiscalitzat.

DESPESES DE FUNCIONAMENT

Objectiu

Els béns i serveis rebuts es corresponen amb despeses degudament autoritzades, que s'han rebut de conformitat, que corresponen a l'activitat del Partit i s'han comptabilitzat adequadament.

Que es dóna la adequada diferenciació dels comptes d'acord amb el que s'exigeix en les normes del Tribunal.

Els imports comptabilitzats i en el seu cas pagats, es corresponen amb despeses efectivament rebudes.

Els passius corresponents a la data d'examen es troben degudament reflectits en els comptes anuals.

Treball a executar

- Elaborar la cèdula sumària de l'àrea recollint la composició dels saldos de l'exercici amb els de l'exercici anterior.
- Comprovar que la comptabilitat del Partit utilitza la classificació que requereix l'acord del Tribunal i que la imputació de les despeses permet garantir raonablement la diferenciació entre les despeses de funcionament i les dels processos electorals.
- Seleccionar una mostra representativa de cadascun dels comptes comptables i comprovar:
  - Que la compra estava autoritzada per l'òrgan que té atribuïda la competència.
  - Que està comptabilitzada en el compte comptable que li correspon atenent la naturalesa i la destinació.
  - Que el bé o servei s'ha recepcionat i està en poder del Partit.
  - Quan la naturalesa del bé o servei ho permeti, es verificarà la seva existència mitjançant comprovació material per part dels auditors. En cas contrari, es farà constar als papers de treball les circumstàncies que ho impedeixen i les evidències alternatives que s'han cercat per obtenir una seguretat raonable de que el bé s'ha rebut o que el servei s'ha prestat.

<ul style="list-style-type: none"> • Que el servei, per la naturalesa, dates, imports, etc, es pot considerar atribuïble a l'activitat del Partit. • Que els preus satisfets són raonables i poden considerar-se de mercat. • Que l'operació està suportada per factures i aquestes són correctes (titularitat, dades de l'emissor i del receptor, càlculs, etc). <ul style="list-style-type: none"> - Pels saldos dels comptes de subministraments, de comunicacions i altres serveis, i altres comptes anàlegs, contrastar els imports comptabilitzats amb els d'exercicis anteriors, analitzant diferències i fluctuacions poc raonables - Relacionar serveis dels quals el Partit hagi estat receptor o pugui haver-ho estat i comprovar que figuren despeses d'aquesta naturalesa i per import raonable.	
---	--

DESPESES DE PERSONAL

Objectius.

Que les persones que presten els seus serveis al Partit polític de manera remunerada compleixen amb la legislació laboral, de seguretat social i tributària.

Que les persones que reben contraprestacions salarials del Partit presten els seus serveis al mateix.

Que les retribucions salarials s'han calculat, comptabilitzat adequadament i s'han pagat al treballador.

Treball a executar:

- A partir dels resums de nòmines, elaborar un quadre en el que s'incloguin els totals mensuals, incloent tots els conceptes retributius, i contrastar els imports resultants amb els que figuren en els corresponents comptes comptables, analitzant i conciliant, si és el cas, les diferències.
- Contrastar els totals amb els moviments de tresoreria; amb les declaracions a la CASS i les declaracions de Tributs.
- Verificar la correcte comptabilització de les despeses i els corresponents passius.
- En el supòsit que s'hagi fet una periodificació i/o provisió de despeses de personal verificar que es oportú, que els càlculs són correctes, i que s'ha donat la adequada uniformitat respecte de l'exercici anterior.
- En el supòsit de que la memòria contingui informació sobre l'àrea, verificar que és correcte i es correspon amb la informació comptable de l'entitat.
- Igualment, caldrà verificar si la memòria conté tota la informació, respecte a l'àrea de revisió, que li és requerida pel PGC.
- Seleccionar una mostra de treballadors i verificar que:
  - o Disposa de contracte i aquest s'ajusta a les normes.
  - o Que el contracte s'ajusta a les funcions que es desenvolupa així com l'horari i la durada.
  - o Que les retribucions s'ajusten a les funcions que es desenvolupen.
  - o Que se li practiquen les corresponents retencions i es cotitza adequadament a la CASS i a Tributs.

- Que s'emet el full de salari i aquest s'ajusta als imports satisfets.
- Que es paga el salari en un compte bancari del treballador.
- Que es comptabilitzen adequadament totes les operacions.

Treball voluntari

Atès que la llei preveu i permet el treball voluntari dels afiliats, simpatitzants i candidats electorals, caldrà verificar que, quan es doni, aquest no s'hagi retribuït i, en el cas de fer-ho, s'ajusti a les normes laborals i de seguretat social.

Sol·licitar del Partit un detall de les persones que duen a terme les activitats ordinàries del mateix i verificar que, o bé es tracta de treball voluntari o s'ha sotmès a les normes laborals.